

คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

จัดทำโดย

โครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน

สำนักหอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2556

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ของโครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน คณะกรรมการโครงการฯ ได้จัดกิจกรรมให้กับโรงเรียน ในตำบลลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 2 โรงเรียนด้วยกันคือ โรงเรียนอนุบาลองครักษ์ และโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ โดยในการจัดกิจกรรมทั้ง 2 โรงเรียนนี้ จะมี 3 ระยะด้วยกันคือ ระยะที่ 1-2 เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการอ่าน ส่วนระยะที่ 3 คือการติดตามติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยมีรายละเอียดการจัดกิจกรรมดังนี้

โรงเรียนอนุบาลองครักษ์

ระยะที่ 1 คือ วันที่ 22 ธันวาคม 2555 เดินทางไปจัดอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการอ่านให้แก่ครู และมอบทรัพยากรห้องสมุดให้แก่โรงเรียนอนุบาลองครักษ์

ระยะที่ 2 คือ วันที่ 31 มกราคม 2556 เดินทางไปจัดอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการอ่านให้แก่แก่นักเรียนโรงเรียนอนุบาลองครักษ์

ระยะที่ 3 คือ วันที่ 23 พฤษภาคม 2556 ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรม

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านโครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ ระยะที่ 1

สำนักหอสมุดกลางได้ดำเนินโครงการการพัฒนาห้องสมุด โดยนำหนังสือไปมอบให้กับโรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์และได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับครูผู้สอน

ผู้เข้าร่วมการอบรม ครูโรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ จำนวน 39 คน
วิทยากรผู้อบรม นางสาวรัตนพร สงวนประสาทพร
 นางสาวเปี่ยมสุข พุ่งกาวิ
 นางสาวศิวพร ชาติประสพ
 นายทรงยศ ชันบุตรศรี
 นายเกียรติศักดิ์ หงษ์อินทร์

กิจกรรมแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. แนะนำวิธีการอ่านหนังสือโดยใช้สื่อการสอนที่เป็นประเภทวัสดุเหลือใช้เพื่อให้เกิดความคิด

สร้างสรรค์

- สอนการเล่านิทานประกอบการวาดภาพและตัดกระดาษเป็นรูปต่างๆ
- สอนการพับกระดาษประกอบนิทาน
- สอนการใช้เชือกในการเล่นประกอบการเล่านิทาน

2. แนะนำการใช้ Tablet เพื่อการเรียนการสอน

- สอนวิธีใช้ Tablet, การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต, การโหลดแอปพลิเคชัน, การตั้งค่าเครื่อง เป็นต้น
- การเล่านิทานโดยใช้ Tablet เป็นสื่อการสอน เพื่อให้เกิดความบันเทิงและสนุกสนาน
- แนะนำการสืบค้นวิทยานิพนธ์ของ มศว ให้กับบุคลากรของโรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์

ปัญหาและอุปสรรค

ได้ทราบถึงปัญหาการใช้ Tablet ของบุคลากรที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนำ Tablet ไปใช้ในสื่อการเรียนการสอน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำกิจกรรมต่างๆที่น่าสนใจ ทั้งการตัดกระดาษ การพับกระดาษ และการใช้เชือกเป็นสื่อในการเล่านิทาน
2. . ได้นำความรู้ที่ได้ไปทำกิจกรรมต่างๆเพื่อส่งเสริมการรักการอ่านต่อไป

สรุปสาระสำคัญ

ในปัจจุบัน การส่งเสริมการอ่านเป็นเรื่องสำคัญ อีกทั้งมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและสะดวก รวดเร็วมากขึ้น ดังนั้นการเรียนการสอนจึงต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและนำสิ่ง เหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยต้องมีการอบรมบุคลากรและครูผู้สอนให้รู้และเข้าใจเพื่อเข้าถึงสื่อ การเรียนรู้และพัฒนาการอ่านต่อไป

กิจกรรมส่งเสริมการโครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ ระยะที่ 2

คณะกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริม การอ่าน ณ โรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ ตำบลองค์กรักษ์ อำเภอองค์กรักษ์ จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2556 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 จำนวน 501 คน และครู จำนวน 15 คน

มีการจัดกิจกรรม 4 ฐาน ได้แก่

1. อย่าให้หล่นเชียว
2. เล่าไปวาดไป
3. อาเซียนแสนสนุก
4. กระดาษกลายร่าง

โดยมีบุคลากรของสำนักหอสมุดกลางจำนวน 6 คน ได้แก่

1. นางสาวรัตนพร สงวนประสาทพร
2. นางสาวเปี่ยมสุข พุ่งกาวิ
3. นางสาวอัมพร ขาวบาง
4. นางสาวศิวพร ชาติประสพ
5. นายยมนา ปรีอาราม
6. นายสุรพงษ์ พิมพโคตร
7. นางสาวน้ำเงิน เฉลียวพจน์
8. นางสาวสุพักต์ สิริบ่อแก
9. นางสาวจันทิรา จินะวงศ์
10. นางสาวชัชภา ประทุมศรีขจร
11. นางสาวชนกร พึ่งพาพงศ์
12. นางพิมพ์ทัย ศรีมงคล
13. นายวชิระ ขจรจิตรจรัส
14. นางสุจิตรา รัตนสิน
15. นางหทัยรัตน์ ธีรกุล
16. นางสาวเอื้องฟ้า แป้นแก้ว

**กำหนดการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
โรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ อ.องค์กรักษ์ จ.นครนายก
31 มกราคม 2556**

นักเรียนชุดที่ 1 ป.1 จำนวน 4 ห้องๆ ละ 31-32 คน เข้าห้องละ 2 ฐาน

- 08.30 น.-9.00 น.** ป. 1 ทั้ง 4 ห้อง พบพี่เลี้ยงแต่ละกลุ่มเพื่อตั้งชื่อกลุ่ม บอกกติกา แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม แจกสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม และแนะนำตัว
- 9.00 น.-09.30 น.** แยกย้ายเข้าฐานแรกเพื่อทำกิจกรรม
- 9.30 น.-10.00 น.** เปลี่ยนฐานเพื่อเข้าฐานสุดท้ายเพื่อทำกิจกรรม
- 10.00 น.-10.30 น.** นักเรียนทั้ง 4 ห้องมารวมตัวกัน คินปายชื่อกลุ่ม (พี่เลี้ยงแต่ละกลุ่มตามเก็บ) แจกไอศกรีม (อาจารย์ประจำ ป.1 เป็นผู้ดำเนินการ)

นักเรียนชุดที่ 2 ป.2 จำนวน 4 ห้องๆ ละ 31-32 คน เข้าห้องละ 2 ฐาน

- 09.30 น.-09.50 น.** ป. 2 ทั้ง 4 ห้อง พบพี่เลี้ยงแต่ละกลุ่มเพื่อตั้งชื่อกลุ่ม บอกกติกา แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม แจกสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม และแนะนำตัว
- 10.00 น.-10.30 น.** แยกย้ายเข้าฐานแรกเพื่อทำกิจกรรม
- 10.30 น.-11.00 น.** เปลี่ยนฐานเพื่อเข้าฐานสุดท้ายเพื่อทำกิจกรรม
- 11.00 น.-11.30 น.** นักเรียนทั้ง 4 ห้องมารวมตัวกัน คินปายชื่อกลุ่ม (พี่เลี้ยงแต่ละกลุ่มตามเก็บ) แจกไอศกรีม (อาจารย์ประจำ ป.2 เป็นผู้ดำเนินการ)
- 11.30-12.30 น.** พักรกลางวัน

นักเรียนชุดที่ 3 ป.3 จำนวน 3 ห้อง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 33 คน เข้าห้องละ 2 ฐาน

- 12.30 น.-12.50 น.** ป. 3 ทั้ง 4 กลุ่ม พบพี่เลี้ยงแต่ละกลุ่มเพื่อตั้งชื่อกลุ่ม บอกกติกา แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม แจกสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม และแนะนำตัว
- 13.00 น.-13.30 น.** แยกย้ายเข้าฐานแรกเพื่อทำกิจกรรม
- 13.30 น.-14.00 น.** เปลี่ยนฐานเพื่อเข้าฐานสุดท้ายเพื่อทำกิจกรรม
- 14.00 น.-14.30 น.** นักเรียนทั้ง 4 ห้องมารวมตัวกัน คินปายชื่อกลุ่ม (พี่เลี้ยงแต่ละกลุ่มตามเก็บ) แจกไอศกรีม (อาจารย์ประจำ ป.4 เป็นผู้ดำเนินการ)

นักเรียนชุดที่ 4 ป.4 จำนวน 3 ห้องๆ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 32-33 คน เข้าห้องละ 2 ฐาน

- 14.00 น.-14.20 น.** ป. 4 ทั้ง 4 ห้อง พบพี่เลี้ยงแต่ละกลุ่มเพื่อตั้งชื่อกลุ่ม บอกกติกา แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม แจกสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม และแนะนำตัว
- 14.30 น.-15.00 น.** แยกย้ายเข้าฐานแรกเพื่อทำกิจกรรม
- 15.00 น.-15.30 น.** เปลี่ยนฐานเพื่อเข้าฐานสุดท้ายเพื่อทำกิจกรรม
- 15.30 น.-16.00 น.** นักเรียนทั้ง 4 ห้องมารวมตัวกัน คินปายชื่อกลุ่ม (พี่เลี้ยงแต่ละกลุ่มตามเก็บ) แจกไอศกรีม (อาจารย์ประจำ ป.4 เป็นผู้ดำเนินการ)

หน้าที่ของผู้ดำเนินการ

1. คนคุมเวลา: (1 คน) = วชิร
คอยเป่านกหวีดควบคุมเวลาเพื่อเข้าฐาน เลิกฐาน (เป่าเตือน 2 ครั้งสั้นๆ ก่อนหมดเวลา 10 นาที เป่าเสียงยาว 1 ครั้ง เมื่อหมดเวลาและต้องเปลี่ยนฐาน)

2. พี่เลี้ยงเด็กแต่ละกลุ่ม (4 กลุ่ม ๆ ละ 1 คน หรืออาจจะมากกว่า): = 1) ชัชชภา
2) เอื้องฟ้า 3) พิมพ์ทัย 4) สุพัทธ์

2.1 จัดกลุ่มเด็ก โดย 20 นาทีก่อนเข้าฐานจะต้องรวมตัวเด็กกลุ่มของตนเพื่อตั้งชื่อกลุ่ม (จะให้ปากกาเมจิกไว้ 1 ด้าม เพื่อเขียนชื่อกลุ่ม) บอกกติกา แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม แจกป้ายชื่อกลุ่มและแผนที่การเดินทาง สัญลักษณ์ประจำกลุ่ม และอาจให้แนะนำตัวหรือร้องเพลง (หากเวลาเหลือ)

2.2 พาเด็กไปส่งที่ฐาน

สรุปการจัดกลุ่มเด็กและรอบเวลา

รอบเช้า : 2 ชุด ได้แก่ ป.1 จำนวน 4 ห้องๆ ละ 32, 32, 32, 31 คน

ป.2 จำนวน 4 ห้องๆ ละ 32, 32, 32, 31 คน

รอบบ่าย : 2 ชุด ได้แก่ ป.3 จำนวน 3 ห้อง แบ่งเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 33, 33, 33, 33 คน

ป.4 จำนวน 3 ห้อง แบ่งเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 33, 32, 32, 32 คน

3. ผู้ทำกิจกรรมแต่ละฐาน:

3.1 ทำกิจกรรมในฐานของตนโดยใช้เวลาตามที่กำหนด (ฐานละ 30 นาที)

3.2 เมื่อจบเกม ให้ติดสติ๊กเกอร์สีประจำฐานให้กับหัวหน้ากลุ่ม

3.3 เมื่อเด็กแต่ละระดับชั้นเข้าฐานครบ จะมารวมตัวกัน ผู้ทำกิจกรรมทั้ง 4 ฐานสรุปประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรม แจกรางวัล เก็บป้ายชื่อกลุ่มคืน (ใช้เวลา 30 นาที)

4. ผู้บันทึกภาพ: (1 คน) = จันทิรา

จำนวนคนและผู้ทำกิจกรรมแต่ละฐาน

ฐานที่ 1 : อย่าให้หล่นเชียว: ผู้ทำกิจกรรมหลัก = อัมพร, ยมนา / ผู้ช่วย 2 คน = น้ำเงิน, ทศรัตน์

ฐานที่ 2 : เส่ไปวาดไป: ผู้ทำกิจกรรมหลัก = เปี่ยมสุข / ผู้ช่วย 1 คน = ครุบรรณรักษ์/ครูประจำชั้น

ฐานที่ 3 : อาเซียนแสนสนุก: ผู้ทำกิจกรรมหลัก = ศิวพร, สุรพงษ์/ผู้ช่วย 1 คน = สุจิตรา

ฐานที่ 4 : กระดาษกลายร่าง: ผู้ทำกิจกรรมหลัก = รัตนพร / ผู้ช่วย 1 คน = ธนกร

รายละเอียดกิจกรรมแต่ละฐาน

ฐานที่ 1: ฐาน “อย่าให้หล่นเชียว”

ผู้ดำเนินการหลัก: อัมพร ขาวบาง และยมนา ปรีอาราม

อุปกรณ์

1. บอร์ดติดคำกลอนการอ่าน ขนาดประมาณ 65x80 เซนติเมตร ทึ่มละ 1 บอร์ด ติดคำกลอนบนบอร์ดโดยเว้นวรรคดังนี้

หนังสือนี้	มีมากมาย	หลายชนิด
นำดวงจิต	เร่ร่อน	ขึ้นสดใส
ให้ความรู้	สำเร็จ	บันเทิงใจ
ฉันทะใจ	ใจสมาน	อ่านทุกวัน
มีวิชา	หลายอย่าง	ต่างจำพวก
ล้วนสะดวก	ค้นได้	ให้สุขสันต์
วิชาการ	สรรมมา	สารพัน
ชั่วชีวิต	จนอ่านได้	ไม่เบื่อเลย

กลอนบทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

2. ป้ายคำกลอนแยกตามวรรค 24 วรรค 24 ป้าย ทึ่มละ 1 ชุด
เช่น

หนังสือนี้

มีมากมาย

หลายชนิด

3. แผ่นกระดานขนาดประมาณ 15x10 เซนติเมตร
(หรืออาจจะเล็กกว่าก็ได้ ขึ้นอยู่กับขนาดของวัสดุกลมๆ ที่จะใช้วาง) ทึ่มละ 1 แผ่น
4. วัสดุทรงกลม/มน กลิ้งได้ง่าย เช่น ลูกปิงปอง ลูกไข่พลาสติก ตามจำนวนผู้เล่น
5. นกหวีดสำหรับส่งสัญญาณ 1 อัน
6. เข็มหมุด / ดินตุ๊กแก ทึ่มละ 24 อัน

จำนวนผู้ดำเนินการกิจกรรม

1. ผู้ควบคุมเกม แจกกติกาการเล่น และเชียร์ 1 คน
2. ผู้ปล่อยผู้เล่นและดูความเรียบร้อย 1 คน

(หากผู้เล่นมีหลายทีม สามารถเพิ่มจำนวนผู้ปล่อยผู้เล่นได้ตามความเหมาะสม)

3. ผู้ยืนประจำบอร์ดและใช้เข็มหมุดติดป้ายบนบอร์ด (หากใช้ที่ติดแบบดินตุ๊กแก ผู้เล่นจะติดป้ายเอง) ทึ่มละ 1 คน

จำนวนผู้เล่น

- แบ่งเป็นทีมก็ได้ โดยในแต่ละทีมต้องจำนวนสมาชิกเท่ากัน เท่าใดก็ได้ แต่ไม่ควรเกิน 30 คน

วิธีการเล่น

1. อธิบายกติกาให้ผู้เล่นทราบ
2. แต่ละทีมเข้าแถวเรียงหนึ่งเข้าประจำทีมของตนเอง โดยที่หัวแถวของแต่ละทีม จะมี
 - 1) ตะกร้าใส่ลูกปิงปอง(ตามจำนวนผู้เล่น)
 - 2) ตะกร้าใส่ป้ายคำกลอนแยกตามวรรค 24 วรรค 24 ป้าย
 - 3) แผ่นกระดาน 1 แผ่น
3. เมื่อเป่านกหวีดเริ่มเกม แต่ละคนในแต่ละทีมจะต้องหยิบลูกปิงปองวางบนแผ่นกระดาน 1 มือ พร้อมๆ กับถือป้ายคำกลอน 1 ป้าย อีก 1 มือ แล้วรีบเดินหรือวิ่งไปให้ถึงบอร์ดติดคำกลอนการอ่านที่ตั้งอยู่ปลายทาง กรณีทำลูกปิงปองหล่น ต้องกลับไปตั้งต้นที่จุดเริ่มต้นใหม่
4. มองที่บอร์ดเพื่อหาคำกลอนวรรคที่ถืออยู่ในมือ เมื่อพบวรรคที่ตรงกัน จึงบอกให้ผู้ยืนประจำบอร์ดใช้เข็มหมุดติดป้ายลงบนบอร์ด (หากใช้ที่ติดแบบตีนตุ๊กแก ผู้เล่นจะติดป้ายลงบนบอร์ดเอง)
5. จากนั้นวิ่งกลับไปทีม ส่งต่อแผ่นกระดานให้เพื่อน
6. ผู้เล่นคนใหม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 3 -5 จนครบทุกคน กรณีที่มีคนมากกว่าจำนวนป้ายกลอน คนที่เหลือจะถือเพียงลูกปิงปองที่วางบนแผ่นกระดานแล้ววิ่งไปเวียนกลับตรงบอร์ดแล้วกลับมาที่ทีม ทีมให้คนได้เล่นครบก่อน
7. ทุกทีมมานั่งประจำบอร์ดของทีมตัวเอง แล้วตรวจสอบว่าป้ายกลอนที่ติดบนบอร์ดนั้นถูกต้องทุกป้ายหรือไม่ ทีมใดที่วิ่งครบคนได้เร็วที่สุด และติดป้ายคำกลอนถูกต้องทั้ง 24 ป้าย จะเป็นทีมที่ชนะ
8. ก่อนจบเกม ให้ทุกคนอ่านบทกลอนพร้อมๆ กัน แล้วสรุปเนื้อหาสาระของบทกลอนการอ่านด้วยกัน หากเป็นเด็กโตและมีเวลาพอ อาจจะเรียกให้สรุปกลอนที่ละบาทที่ละคน กรณีเป็นเด็กเล็กที่ยังอ่านเองไม่ได้ให้อ่านตามผู้ดำเนินการ
9. แจกรางวัลให้ผู้ชนะ (ถ้ามี)

ภาพกิจกรรมอย่าให้หล่นเขียว

ฐานที่ 2 “เล่าไปวาดไป”

ผู้ดำเนินการหลัก : เปี่ยมสุข ทุงกาวิ

อุปกรณ์ :

1. บอร์ดรองสำหรับวาดรูป
2. กระดาษวาดรูป
3. ปากกาเมจิกสีต่างๆ
4. กระดาษ A4 สำหรับพับทำหนังสือเล่มเล็ก
5. หนังสือประกอบการเล่านิทาน ได้แก่ ปริดา
 - 5.1 ปัญญาจันทร์. (2541). นิทานวาดรูป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แพรวเพื่อนเด็ก.
 - 5.2 ปริดา ปัญญาจันทร์. (2548). เล่านิทานอย่างไรให้สนุก. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: แพรวเพื่อนเด็ก.

จำนวนผู้ทำกิจกรรม : 1-2 คน

จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 จำนวน 8 กลุ่ม ๆ ละ 30-35 คน

วิธีดำเนินการ :

1. พับกระดาษ A4 ทำหนังสือเล่มเล็ก เตรียมสำหรับวาดรูปตามเรื่องที่ได้ฟังจากนิทาน

2. เล่นนิทานให้นักเรียนฟัง พร้อมกับวาดรูปตามเรื่องที่เล่า

3. ให้นักเรียนอาสาสมัครมาเล่าไป-วาดไป ให้เพื่อนฟังอีกครั้ง

ฐานที่ 3 “อาเซียนแสนสนุก”

ผู้ดำเนินการหลัก: ศิวพร ชาติประสพ สุรพงษ์ พิมพ์โคตร

อุปกรณ์

1. บอร์ดป้ายภาษาอาเซียนเป็นบอร์ดที่ใช้สำหรับให้เด็กดูและจำภาษาอาเซียนแต่ละประเทศ
2. ธงอาเซียนประเทศต่างๆ
3. แผ่นป้ายประเทศอาเซียนให้เด็กจำและดูเพื่อใช้ในการเล่นเกม
4. แผ่นป้ายชื่อประเทศและภาษาเพื่อใช้ในการเล่นเกม

ประเทศไทย	สวัสดี	ประเทศลาว	สบายดี
-----------	--------	-----------	--------

จำนวนผู้ดำเนินการกิจกรรม

1. ผู้คอยนำธงและแผ่นป้ายไปซ่อนไว้เพื่อให้เด็กๆหา (บริเวณสนามเด็กเล่น) 1 คน
2. ผู้ปล่อยผู้เล่นและดูความเรียบร้อย 1 คน
3. ผู้ดูแลประจำบอร์ด 1 คน

จำนวนผู้เล่น 10-30 คน

วิธีการเล่น

1. อธิบายกติกาให้ผู้เล่นทราบ
2. ให้ผู้เล่นแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มด้วยกัน
3. ให้ผู้เล่นเรียนรู้จักธงอาเซียนประเทศต่างๆ เป็นเวลา 10 นาที (โดยให้ศึกษาจากบอร์ดและแผ่นป้ายประเทศต่างๆ)
4. เมื่อเป่านกหวีดเริ่มเกมให้ผู้เล่น 10 คน ไปหาธงอาเซียนที่ซ่อนไว้ภายในสนามเด็กเล่น แล้วนำมาที่จุดนัดหมาย
5. ผู้เล่นที่เหลือ 20 คน(อาจจะแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยก็ได้) ช่วยกันหาแผ่นป้ายประเทศและคำทักทายให้ตรงกับธงประเทศอาเซียน (โดยดูข้อความจากบอร์ด) ในบริเวณใกล้เคียง ถ้าเป็นเด็กเล็กผู้ดำเนินการหรือผู้ดูแลช่วยเหลือในการเล่น เกม แล้วมาที่จุดนัดหมาย
6. เมื่อได้ธง คำทักทาย ชื่อประเทศครบแล้วให้จับคู่กันให้เข้าพวก
7. ผู้ดำเนินการตรวจสอบแล้วให้อ่านคำทักทายแต่ละประเทศ (หรือแบ่งกลุ่มทักทายกันถ้ามีเวลา) ถ้าเป็นเด็กเล็กก็ให้อ่านตาม

****เกมอาจจะมีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมค่ะ****

ภาพกิจกรรมอาเซียนแสนสนุก

ฐานที่ 4 “กระดาษกลายร่าง”

ผู้ดำเนินการหลัก : รัตนาพร สงวนประสาทพร

อุปกรณ์ :

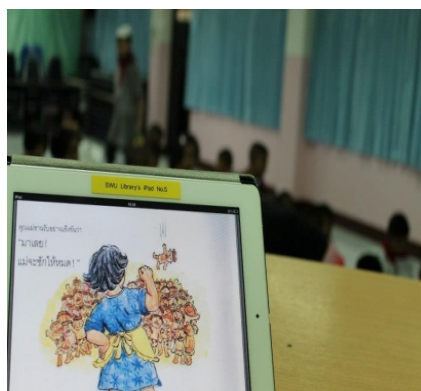
1. กระดาษหนังสือพิมพ์ สำหรับพับเสื้อ พับแมว และพับหมวก
2. หนังสือนิทาน ได้แก่ คุณแม่ นักซักผ้า แมวสีบเอ็ดตัว และคนขายหมวก
3. นิทรรศการหนังสือที่นำมาเล่าเรื่อง และตัวอย่างการพับเสื้อ แมว และหมวก
4. โปรเจคเตอร์ และแท็บเล็ต สำหรับนำภาพ หนังสือนิทานแต่ละหน้าขึ้นจอภาพ

จำนวนผู้ทำกิจกรรม : 1-2 คน

จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 จำนวน 8 กลุ่มๆ ละ 30-35 คน

วิธีดำเนินการ :

1. นำภาพหนังสือนิทานจากแท็บเล็ตขึ้นจอภาพ และเล่าเรื่องจากนิทานพร้อมกับนำหนังสือมาให้เด็กเรียนดู

2. กิจกรรมหลังการเล่านิทาน สอนวิธีพับเสื้อ พับหน้ากากแมว และหมวก ตามเนื้อเรื่องที่เล่า พร้อมกับชวนให้นักเรียนอ่านตัวเล่มนิทาน และดูตัวอย่างการพับกระดาษจากนิทรรศการที่จัดแสดงไว้ข้างหน้าห้อง

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการ

แบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมตามฐานต่าง ๆ โดยมีทีมพี่เลี้ยงคอยดูแลพร้อมกับชี้แจงรายละเอียดกิจกรรมให้ครูทราบ

ผลงานของห้อง ๆ

เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วพักรับประทานไอศกรีม

ทีมงานถ่ายรูปร่วมกับคณะครูโรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์

สรุปกิจกรรม

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านระยะที่ 2 ได้มีการกิจกรรมเน้นการส่งเสริมให้รักการอ่าน โดยมีเกมทดสอบความรู้และทักษะในด้านการอ่าน เช่น การเล่นเกมแล้วฝึกทักษะการพับกระดาษประกอบการเล่านิทาน ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชิ้นงานได้ การเล่นเกมแล้ววาดภาพประกอบตามคนเล่า ซึ่งจะทำให้การอ่านหนังสือเกิดความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ฝึกทักษะการวาดภาพและการเล่านิทานให้เพื่อนๆ ฟัง อีกทั้งยังได้รับความรู้ในการเล่นเป็นทีม สามารถจดจำสิ่งต่างๆ และนำไปใช้ประโยชน์ได้

ปัญหาและอุปสรรค

1. ในการดำเนินกิจกรรมครูบางคนไม่ได้ให้ความสนใจหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เพื่อที่จะได้นำไปต่อยอดในการทำกิจกรรมให้นักเรียน
2. การดำเนินงานติดต่อประสานงานกับรองผู้อำนวยการโรงเรียนและตัวแทนครูไม่มีโอกาสที่จะสื่อสารกับครูทุกคนโดยตรง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ครูได้ประสบการณ์ตรงในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่นักเรียน
2. นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม
3. ได้รับความรู้ความเพลิดเพลินในการทำกิจกรรมต่างๆ

โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

ระยะที่ 1 คือ วันที่ 18 มกราคม 2556 เดินทางไปจัดอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการอ่านให้แก่ครู และนักเรียน และมอบทรัพยากรห้องสมุดให้แก่โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

ระยะที่ 2 คือ วันที่ 8 มีนาคม 2556 เดินทางไปจัดอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริม

ระยะที่ 3 คือ วันที่ 23 พฤษภาคม 2556 ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรม

กิจกรรมช่วงเช้า วันที่ 18 มกราคม 2556 มอบทรัพยากรให้กับห้องสมุด นางสุประภา ศรีทอง ได้มอบทรัพยากรห้องสมุด โดยมอบให้กับ ผู้อำนวยการโรงเรียน นายสฤษดิ์ ดาวแจ้ง

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

- 1) กิจกรรมครู
- 2) กิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมครู กิจกรรมครูประกอบด้วย สาระนำรู้กับแท็บเล็ต การเรียนรู้การสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศด้วย OPAC และแนะนำเรื่องการพับกระดาษ

1. สาระนำรู้กับแท็บเล็ต วิทยากรโดย นายทรงยศ ชันบุตรศรี : จำนวนครูที่เข้าอบรม จำนวน 9 คน

อุปกรณ์สำหรับการประดิษฐ์ปากกาแท็บเล็ต

1. แท็บเล็ต
2. ดินสอ
3. กรรไกร
4. ซองขนมที่มีลักษณะเป็นฟอยล์
5. หนัวยางวงเล็ก
6. กาว

กิจกรรม ได้แก่

- การตั้งค่าเครื่อง
- การใช้โปรแกรมสำหรับวาดภาพ
- การทำหนังสือด้วยแท็บเล็ต
- การประดิษฐ์ปากกาแท็บเล็ต หรือ Stylus ด้วยตนเอง

ผลที่ได้จากกิจกรรม ครูให้ความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม

2. การเรียนรู้การสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศด้วย OPAC จากเว็บไซต์ของสำนักหอสมุดกลาง

- แนะนำวิธีการใช้ และเทคนิค วิธีการกำหนดคำค้นเพื่อใช้ในการสืบค้น OPAC ในการสืบค้นหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งครอบคลุมทั้งสำนักหอสมุดกลาง หอสมุด มศว องค์กรฯ และห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์

- การยืม-คืนหนังสือหอสมุด มศว องค์กรฯ แนะนำวิธีการบริการยืม-คืน หอสมุด มศว องค์กรฯ วิทยากรโดย นางสาวสุประภา ศรีทอง, นางสาวน้ำเงิน เฉลียวพจน์

จำนวนผู้เข้าอบรม ครูที่เข้าอบรม จำนวน 9 คน

อุปกรณ์ - คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เพื่อสืบค้น OPAC

กิจกรรม - การสืบค้นทั่วไป

- การสืบค้นแบบเฉพาะเจาะจง โดยการสืบค้นปริภูมิพื้นที่และบทความวารสาร
- การดาวน์โหลดเอกสารฉบับเต็ม

- การยืม-คืนหนังสือหอสมุด มศว องค์กรฯ (ในกรณีที่โรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการ ฯ กับ หอสมุด มศว องค์กรฯ)

ผลที่ได้จากกิจกรรม – ครูให้ความสนใจและมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ในการสืบค้น ทรัพยากรสารสนเทศโดยเฉพาะปริญญานิพนธ์ งานวิจัยในชั้นเรียน

3. แนะนำเรื่องการพับกระดาษซึ่งมีการเล่าเรื่องโดยเห็นเรื่องการฟัง การคิด วิเคราะห์ และการฝึกพับกระดาษ

วิทยากรโดย นางสาวสุประภา ศรีทอง, นายทรงยศ ชันบุตรศรี, นางสาวน้ำเงิน เฉลียวพจน์
จำนวนครูที่เข้าอบรม จำนวน 9 คน

- อุปกรณ์
1. กระดาษหนังสือพิมพ์
 2. กระดาษขาว
 3. กรรไกร
 4. ลวดเย็บกระดาษ
 5. สีเมจิก

ผลที่ได้จากกิจกรรม ครูให้ความสนใจและมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และซักถามและ พูดคุยกับครูถึงการนำกิจกรรมนี้ไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ

กิจกรรมนักเรียน ซึ่งกิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย ฐานการเรียนรู้ 3 ฐาน

โดยจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยให้กลุ่มละ 2 ระดับชั้น แล้วให้แต่ละกลุ่มเวียนเข้าทำกิจกรรมให้ครบทุกฐาน ทั้ง 3 ฐานดังนี้

กลุ่ม 1	นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-2	เริ่ม→	ฐานที่ 1	ฐานที่ 2	ฐานที่ 3
กลุ่ม 2	นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3-4	เริ่ม→	ฐานที่ 2	ฐานที่ 3	ฐานที่ 1
กลุ่ม 3	นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5-2	เริ่ม→	ฐานที่ 3	ฐานที่ 1	ฐานที่ 2

ฐานที่ 1 แนะนำหนังสือที่ชวนอ่าน

วิทยากรโดย นางมาลินี ภูหมั่นเพียร, นางจุฑาทิพย์ สุระประจิด

กิจกรรม

- แนะนำหนังสือ เช่น นิทาน สารานุกรม เกม
- ให้นักเรียนอ่านนิทานสำหรับเด็ก : เด็กเขียนให้เด็ก แปลและเรียบเรียงโดย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยทำเป็นแผ่นโปสเตอร์จบภายในแผ่นเดียวได้แก่เรื่อง – หมูสามตัว – พระเจ้าแผ่นดินไม่เสวยพระกระยาหาร - ผู้ชายที่ไม่ชอบงาน – ทำไมช้างถึงมีงวง – ไก่แดง - พระอุทุมมชุนฉาย - หม้อแบ่งไอ้ต

ผลที่ได้จากกิจกรรม นักเรียนมีความสนใจและมีความกระตือรือร้น ชอบการอ่านมาก ส่วนใหญ่ นักเรียนชอบอ่านหนังสือประเภทนิทาน และสามารถอ่านหรือเล่านิทานให้เพื่อนฟังได้ดี ซึ่งจะเห็นจากการอาสา สมัครใจ ในการแสดงออกของนักเรียน

ฐานที่ 2 นิทานของเรา

- การเล่านิทานพร้อมการแสดงออกท่าทาง ศิลปะโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติ ประกอบโดยใช้หนังสือ
นิทาน

วิทยากรโดย นางสาวสุพินญา ศรีกุล, นางสาวเอื้องฟ้า

อุปกรณ์ 1. กระดาษ A4

2. สีเมจิก

3. ดินสอ

ผลที่ได้จากกิจกรรม นักเรียนมีความสนใจและมีความกระตือรือร้น ชอบการเล่านิทาน ฟังนิทาน และนักเรียนชอบอ่านหนังสือประเภทนิทาน สามารถอ่านหรือเล่านิทานให้เพื่อนฟังได้ดี และชอบการวาดภาพประกอบในการเล่านิทาน ซึ่งจะเห็นจากการอาสา สมัครใจ ในการแสดงออกของนักเรียน

ฐานที่ 3 เกมวิทย์-คณิต

- เป็นเกมการทดลองวิทย์ ๆ เกี่ยวกับแรงดันอากาศ
- เป็นกลทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้เชือกเป็นอุปกรณ์
- เป็นความมหัศจรรย์ของตัวเลข โดยใช้หลักการ บวก ลบ คูณ หาร

อุปกรณ์ 1. ขวดน้ำพลาสติก

2. กระดาษทิชชู
3. กระดาษเปล่า
4. ดินสอหรือปากกา

กิจกรรมที่ 1

เป็นกิจกรรมการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ในเรื่องของแรงดันอากาศที่อยู่ภายในขวดน้ำพลาสติก

วิธีการทดลอง

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน แล้วให้นักเรียนออกมาทำการทดลองโดยการปั้นทิชชูให้เป็นก้อนกลม ๆ แล้วนำทิชชูที่เป็นก้อนกลม ๆ มาวางไว้ที่ปากขวดน้ำพลาสติก แล้วให้นักเรียนเป่าแรง ๆ เพื่อให้กระดาษทิชชูเข้าไปข้างในขวดน้ำพลาสติกและให้นักเรียนเป่ากันจนครบทุกคนแล้วสังเกตดูว่าเกิดอะไรขึ้นกับกระดาษทิชชู

กิจกรรมที่ 2

เป็นมายากลทางตัวเลข โดยที่ผลลัพธ์จะออกมาเป็นตัวเลขเดียวกันหมดทั้งห้อง

วิธีการทดลอง

แจกกระดาษและดินสอหรือปากกาให้นักเรียนแล้วให้นักเรียนเขียนตัวเลขลงในกระดาษ โดยใช้ตัวเลข 4 หลัก ไม่ใช่เลขศูนย์ ไม่ใช่เลขซ้ำ เช่น 1 2 3 4 จากนั้นให้นักเรียนสลับตัวเลขตัวหน้าสุดและหลังสุด 4 2 3 1 แล้วนำมาลบกัน

ดังภาพ

⇒	1 2 3 4	—	4 2 3 1	=	2997	(2+9+9+7)
	4 3 2 1		1 2 3 4		นำผลลัพธ์ที่ได้มาบวกกัน 2 + 9 + 9 + 7 = 27	

ปัญหาและอุปสรรค

ป.1 - ป.2 โดยส่วนใหญ่จะติดเล่น และยังไม่ บวก ลบ ตัวเลขยังไม่ได้เลยดเกมตัวเลขไปแต่เล่นิทานให้ฟังแทน

ป.3 - ป.4 ก่อนข้างจะมีการตอบสนองที่ดีและตั้งใจฟัง จะมีการตื่นเต้นกับเกมทุกเกมและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ป.5 - ป.6 ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และจะคอยถามผู้ทำกิจกรรมอยู่บ่อยๆว่าทำไมถึงเป็นแบบนี้ แล้วถ้าเปลี่ยนอุปกรณ์ และถ้าใช้ตัวเลขซ้ำมันจะเกิดอะไรขึ้น ได้รับการตอบสนองอย่างต่อเนื่องอยู่เป็นประจำ

*** ปัญหาโดยส่วนใหญ่เด็กจะติดเล่นกันกับเพื่อนบ้างเป็นบางชั้น

กิจกรรมช่วงบ่าย

แบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ฐาน โดยครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพร้อมกันทั้ง 2 ฐาน ได้แก่

ฐานที่ 1. มารู้จักสารานุกรมอิเล็กทรอนิกส์

- แนะนำการใช้สารานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน)
- การพับกระดาษ สนุกกับเชือก และการอ่าน

ผลที่ได้จากกิจกรรม นักเรียนมีความสนใจและมีความกระตือรือร้น ชอบการพับกระดาษ ประกอบการเล่นสนุก สนุกสนาน ให้ความร่วมมือดีมีความคิดสร้างสรรค์ และได้รับความรู้จากการใช้สารานุกรมอิเล็กทรอนิกส์

ฐานที่ 2 อาเซียนแสนสนุก

- การจับคู่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียนกับธงประจำชาติ
- การจับคู่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียนกับเครื่องแต่งกาย
- การจับคู่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียนกับคำทักทาย

ผลที่ได้จากกิจกรรม นักเรียนมีความสนใจ สนุกสนาน ได้รับความรู้ และชอบกิจกรรมการจับคู่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียนกับธงประจำชาติ การจับคู่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียนกับเครื่องแต่งกาย และการจับคู่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียนกับคำทักทาย นักเรียนชอบกิจกรรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียนมากถึงแม้ว่าทางโรงเรียนได้มีการส่งเสริมและให้ความรู้มาแล้วก็ตาม

ผังกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ระยะที่ 2

วันที่ 8 มีนาคม 2556

โรงเรียนวัดอ่าวธารามณ์ (ศรีวิไลนาวิไลนานาชาติ) บ้านเกาะวัด ตำบลสองศรีภักดิ์ อำเภอสองศรีภักดิ์ จังหวัดนครนายก

ฐานที่กลุ่มที่	เช้า				11.00-13.00	บ่าย		
	09.00-09.30	09.30-10.00	10.00-10.30	10.30-11.00		13.00-13.30	13.30-14.00	
ฐานที่ 1	1	2	3	4	พัก	5	ผ่านแบบประเมิน / อาหารว่าง/เปิดโครงการ	
ฐานที่ 2	2	3	4	5	พัก	1		
ฐานที่ 3	3	4	5	1	พัก	2		
ฐานที่ 4	4	5	1	2	พัก	3		
ฐานที่ 5	5	1	2	3	พัก	4		

ฐานที่ 1 พจนานุกรม (สุประภา, ทรงยศ, ธนกร)

ฐานที่ 2 ล้านวน-โวหารไทย (มาลีณี, จันทิรา)

ฐานที่ 3 พินกระดาก (จุฑาทิพย์, สุจิตรา, สุพิภต์)

ฐานที่ 4 วิทย-คดีตา รวนคิด (เปี่ยมศิริศักดิ์, น้ำเงิน, เอื้องฟ้า)

ฐานที่ 5 ร่างกายของเรา (สุพินยา, พิมพ์สุทัย)

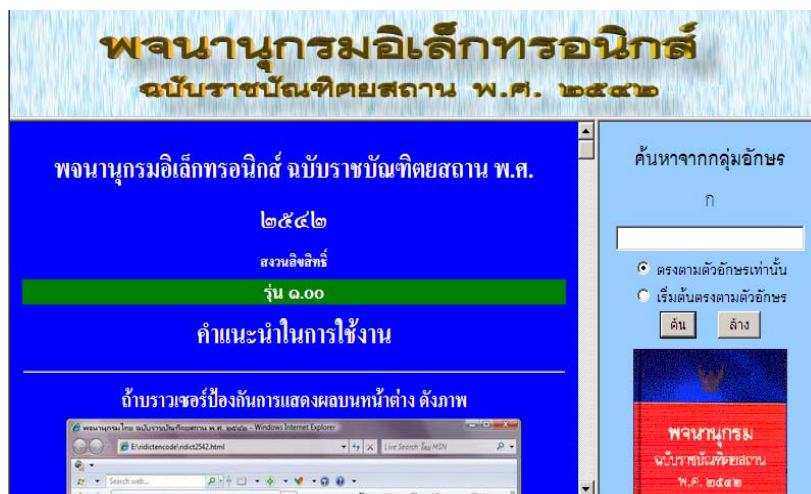
** ควบคุมเวลา/กิจกรรม/ถ่ายภาพ (วชิระ)

ฐานที่ 1 พจนานุกรม

ฐานที่ 1 พจนานุกรม

พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

-เป็นแผ่นซีดีรอมบรรจุเนื้อหาตรงตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยสามารถติดตั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์ได้สะดวกและรวดเร็ว ใช้ค้นคำและบทนิยามที่ต้องการและคำที่ใกล้เคียงได้ง่าย

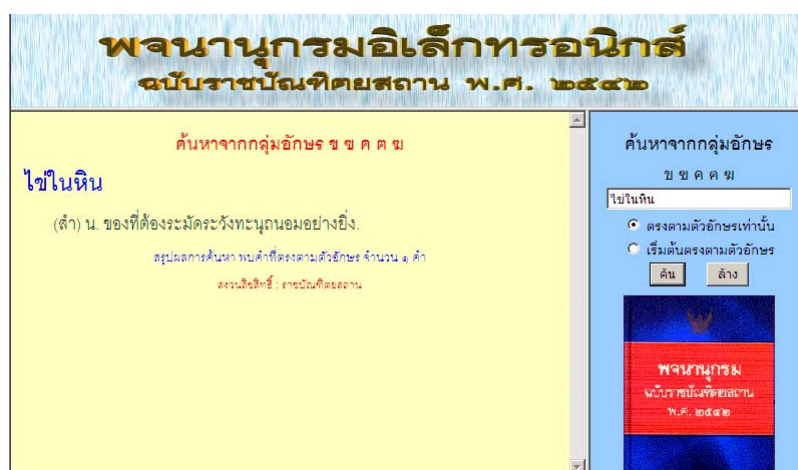

การค้นหาคำหมายของคำในพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ มี 2 แบบ

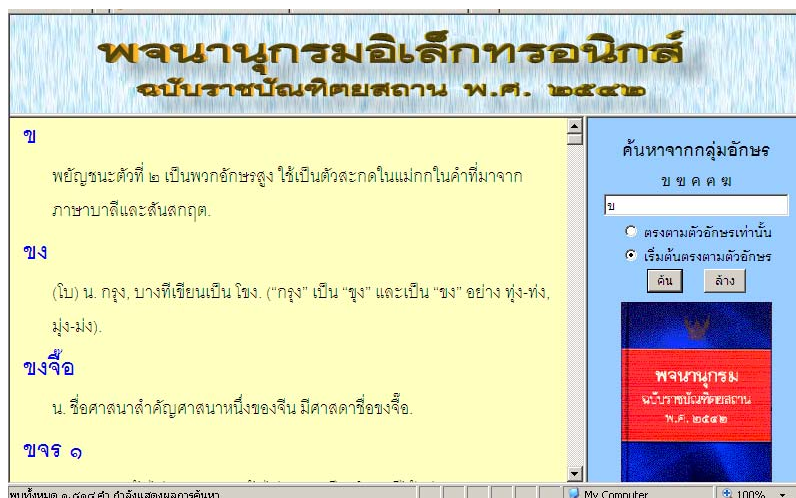
1. ตรงตามตัวอักษร
2. เริ่มต้นตรงตามตัวอักษร

ตัวอย่าง ค้นหาแบบ 1. ตรงตามตัวอักษร

ไขในหิน จะได้ความหมายของคำที่ค้นหา ไขในหิน หมายถึง ของที่ต้องระมัดระวังทะลุถนอมอย่างยิ่ง

ตัวอย่าง การค้นหาแบบ 2. เริ่มต้นตรงตามตัวอักษร

พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ทางเลือกใหม่สำหรับผู้สนใจภาษาไทยยุคดิจิทัล

ราชบัณฑิตยสถานจัดทำพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ จำหน่ายในราคา ๕๐ บาท เพื่อบรรเทาปัญหา พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ขาดตลาด จนกว่าจะมีการจัดพิมพ์พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับใหม่แล้วเสร็จ

พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเนื้อหาภายใน เช่นเดียวกับ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จัดพิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ สะดวกและง่าย ต่อการค้นคำและบทนิยาม เพียงกรอกคำที่ต้องการทราบความหมาย ซึ่งอาจไม่ต้องพิมพ์เต็มทั้งคำ กด **enter** หรือคลิกที่ปุ่ม **ค้น** ก็จะทราบความหมายของคำที่ต้องการได้ทันที

แนะนำการใช้พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

๑. ทุกครั้งที่มีการเรียกใช้งานครั้งแรก โปรแกรมจะนำเอาข้อมูลในกลุ่มอักษร ก มาเตรียมไว้สำหรับให้บริการค้นหาความหมายของคำ

๒. ให้ป้อนข้อมูลเป็นภาษาไทยที่ต้องการค้นหาในช่องป้อนข้อมูล แล้วเลือกเงื่อนไขวิธีการค้นหา โดยนำเมาส์ไปคลิกที่ปุ่มกลม ๆ หน้าข้อความ “ตรงตามตัวอักษรเท่านั้น” หรือ “เริ่มต้นตรงตามตัวอักษร” แล้วคลิกปุ่ม **ค้น**

๓. การค้นหาโดยเงื่อนไข **ตรงตามตัวอักษรเท่านั้น** จะเป็นการค้นหาข้อมูลที่มีตัวอักษรตรงตามที่ต้องการเท่านั้น ซึ่งในการแสดงผลระบบจะค้นข้อมูลที่มีคำตรงตามตัวอักษร โดยแสดงทั้งหมดทุกนิยาม หรือรูปแบบการใช้ในหมวดอักษรนั้น ๆ เช่น ค้นตามตัวอักษรคำว่า การ ในหมวดอักษร ก ระบบจะค้นคำทุกคำที่ เขียนเป็น การ, การ ๑, การ ๒, การ ๓, การ-, หรือ -การ ขึ้นมาแสดงทั้งหมด

๔. การค้นด้วยเงื่อนไข เริ่มต้นตรงตามตัวอักษร ระบบจะค้นข้อมูลที่เริ่มต้นตัวอักษรตรงกับ ที่ป้อนคำให้ค้นทุกคำออกมาแสดง เช่น ค้นคำ กก ระบบจะค้นเอาคำ กก ๑, กก ๒, กก ๓, กก ๔, กก ๕, กก ๖, กก ๗, กกขนก, กกช้าง, กกฐป, กกหุ, กกฤษณ์ มาแสดงให้เห็นทั้งหมดโดยไม่สนใจว่าตัวอักษรต่อไปนอกจากที่ได้ป้อนข้อมูลไว้ จะเป็นอะไร

๕. หากมีการป้อนข้อมูลการค้นหาไม่ถูกต้องระบบจะแสดงคำเตือนให้ทราบและให้แก้ไขให้ถูกต้อง

๖. การเปลี่ยนกลุ่มตัวอักษรเพื่อค้นหา ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนเอง ระบบจะดำเนินการเปลี่ยนฐานข้อมูลแต่ละกลุ่มตัวอักษรเอง

ความต้องการพื้นฐานขั้นต่ำของระบบคอมพิวเตอร์

- หน่วยความจำ (RAM): 1 GB
- ฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk): มีความจุเหลือให้ใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 3 GB
- เครื่องเล่นซีดีรอม
- จอภาพ: ความละเอียดของจอภาพไม่น้อยกว่า 600 x 800
- ระบบปฏิบัติการ (OS): Microsoft Windows XP ที่สนับสนุนการใช้งานภาษาไทย หรือดีกว่า
- รูปแบบอักษร (Font): Angsana New, Cordia New, Times New Roman (หากไม่มีระบบจะใช้รูปแบบตัวอักษรอื่นที่มีอยู่ในเครื่องแทนซึ่งการแสดงผลอาจผิดเพี้ยนไปได้)
- โปรแกรม Browser : Microsoft Internet Explorer (IE) version 6.00 หรือสูงกว่า หรือ Mozilla FireFox version 3.0 หรือสูงกว่า หรือ Google Chrome หรือ Safari 4 หรือสูงกว่า (แนะนำให้ใช้กับ IE 7.0 ขึ้นไปจะเหมาะสมที่สุด)

การติดตั้งโปรแกรม

โปรแกรมพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้งานได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่มีคุณสมบัติครบตามที่กำหนดไว้ในความต้องการพื้นฐานขั้นต่ำของระบบคอมพิวเตอร์ โดยไม่ต้องติดตั้งโปรแกรมใด ๆ เพิ่มเติม ทั้งนี้ ภายในแผ่นซีดีได้ระบุวิธีการติดตั้งโปรแกรมไว้อย่างละเอียดด้วย

อ้างอิง

พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ (2556). สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม

2556 จาก http://www.royin.go.th/upload/246/FileUpload/1493_3772.pdf

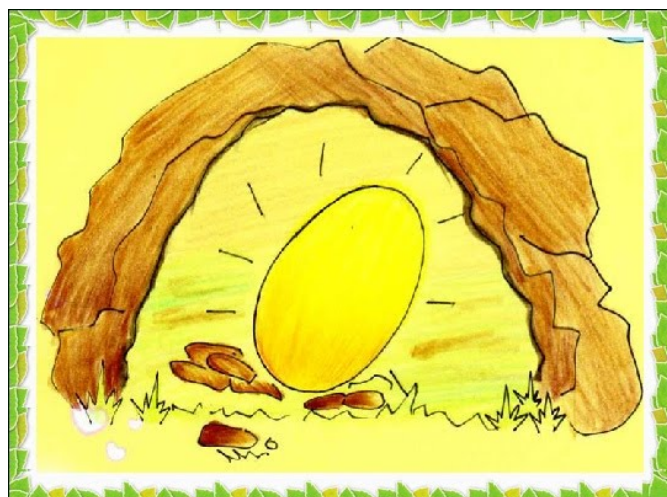
ฐานที่ 2 สำนวนโวหาร

พยัญชนะของไทย

ก ข ค ง จ ฉ ช ซ ฌ ด
ด ท ฐ น บ ป ผ ฝ พ ฟ
ภ ม ย ร ฤ ล ว ศ ส ห อ

กินน้ำได้ตอก หมายถึง จำต้องยอมเป็นรองเขา

ไข่ในหิน หมายถึง ของที่ต้องระมัดระวังทะลุหนอมอย่างยิ่ง

สำนวน คือ คำหรือกลุ่มคำที่มีความหมายแฝงไม่ได้มีความหมายของคำที่ประกอบกัน และเป็นถ้อยคำที่คมคาย งดงาม ที่ผู้กล่าวได้เลือกสรร กลั่นกรองแล้วเพื่อความสละสลวยของ ภาษา สำนวนเป็นคำเกลิ้งเกลา มีความหมายลึกซึ้งกว่าคำพื้น ๆ ใช้คำน้อยคำแต่ได้ใจความมาก

คำชี้แจง ให้นักเรียน นำตัวเลขของสำนวน-โวหาร ในแต่ละข้อมาใส่หน้าช่องของข้อความที่หมายถึงของแต่ละสำนวน

สำนวน-โวหาร	ข้อ	หมายถึง
1. กบในกะลาครอบ		โง่งที่สุด
2. คนดีมีคู่		ผู้ที่ได้สิ่งซึ่งไม่เป็นประโยชน์แก่ตน
3. คาบเส้นยาแดง		เพียรพยายามสุดความสามารถจนกว่าจะสำเร็จผล
4. ฆ่าควายอย่าเสียดาบพริก		สร้างเรื่องเท็จให้เห็นเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา
5. ฆ่าช้างเอางา		เห็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง, เห็นผิดเป็นชอบ
6. โง่งเงาเต่าตุน		การที่คนหรือกลุ่มคนที่ไม่มีความสามารถดำเนินคดีตามกฎหมายจับกุมคนมาชำระตัดสินความโดยพลการ
7. จับปูใส่กระดัง		คนทำดียอมไม่มีภัย
8. เชือดไก่ให้ลิงดู		คนที่ชอบพูดส่อเสียดยุ้งให้เขาแตกกัน
9. ดินพอกหางหมู		เฉยเมย, ไม่กระตือรือร้น, ไม่สะดุ้งสะเทือน
10. เต่าใหญ่ไขกลบ		ช่วยกันทำมาหากินทั้งผัวทั้งเมีย
11. ถ่มน้ำลายรดฟ้า		ชุกชนไม่อยู่ในระเบียบ
12. ทองไม่รู้ร้อน		ทำการใหญ่ไม่ควรตระหนี่
13. น้ำขึ้นให้รีบตัก		ทำพอให้เสร็จไปโดยไม่มีเป้าหมายหรือโดยไม่คำนึงว่าใครจะเดือดร้อน
14. บ้างช่างยุ		ทำไม่ดีหรือทำผิดแล้วไม่รับผิดชอบ กลับโทษผู้อื่น
13. น้ำขึ้นให้รีบตัก		ทำพอให้เสร็จไปโดยไม่มีเป้าหมายหรือโดยไม่คำนึงว่าใครจะเดือดร้อน
14. บ้างช่างยุ		ทำไม่ดีหรือทำผิดแล้วไม่รับผิดชอบ กลับโทษผู้อื่น
15. ปั่นน้ำเป็นตัว		ทำงานเสร็จตามกำหนดพอดี
16. ผัวหาบเมียคอน		ทำลายของใหญ่เพื่อให้ได้ของเล็กน้อยซึ่งไม่คุ้มค่ากัน
17. ฝนทั่งให้เป็นเข็ม		ที่คั่งค้างพอกพูนขึ้นเรื่อย ๆ
18. พรางปากไม่ออก		บังคับหรือใช้วิธีใดๆให้อีกฝ่ายหนึ่งตกอยู่ในอำนาจ แล้วจัดการตามใจ
19. พุงหอกเขารก		บังอาจลักขโมยหรือล่อลวงเอาทรัพย์สินเป็นต้นจากผู้ที่น่าเกรงขาม
20. ฟังหูไว้หู		ประทุษร้าย หรือมีเรื่องกับคนใหญ่คนโต ย่อมได้รับผลร้าย
21. มือชุกหีบ		ผู้มีความรู้และประสบการณ์น้อยแต่สำคัญตนว่ามีควมรู้มาก
22. มัดมือชก		พูดกลบเกลื่อนความผิด อำพรางเอาไว้
23. ยื่นแก้วให้วานร		มากคนมากเรื่อง
24. ร้าไม่ดีโทษปีโทษกลอง		มีโอกาสดีควรรีบทำ
25. ล้วงคองูเห่า		ไม่ค่อยพูด

สำนวน-โวหาร	ข้อ	หมายถึง
26. วันพระไม่มีหนเดียว		รับฟังไว้เพื่อพิจารณา
27. ศาลเตี้ย		ลงโทษเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นกลัว
28. สู้เหมือนหมาจนตรอก		วันหน้ายังมีโอกาสอีก
29. หัวล้านได้หวี		หมดหนทางหนึ่งจึงต่อสู้อย่างไม่กลัวตาย
30. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว		หาเรื่องเดือดร้อนหรือความลำบากใส่ตัวโดยใช้ที่ อดใจไว้ก่อน
		เอาของมีค่าให้แก่คนที่ไม่รู้จกค่าของสิ่งนั้น
		เอาทรัพย์สินจากผู้ใดผู้หนึ่งซื้อหรือแลสิ่งของมีค่าของผู้นั้น

ประโยชน์ในการศึกษาสำนวนโวหาร

1. ใช้ภาษาในการเขียนความเรียงต่าง ๆ ได้ดีขึ้น เป็นการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับความเรียงที่เขียนขึ้น
2. ทำให้ได้คติสอนใจในด้านต่าง ๆ เช่น
 - ด้านการเรียน ตัวอย่าง “รู้ไว้ใช้ว่า ใส่บาแบกหาม” “ฝนทิ้งให้เป็นเข็ม” “ความรู้ท่วม หัวเอาตัวไม่รอด”
 - ด้านการคบค้าสมาคม ตัวอย่าง “คบคนให้ดูหน้า ซื้อผ้าให้ดูเนื้อ” “คบเด็กสร้างบ้าน คบหัวล้านสร้างเมือง”
 - ด้านการครองเรือน ตัวอย่าง “ความในอย่าน้อออก ความนอกอย่าน้าเข้า” “ปลูกเรือนตามใจผู้อยู่ ปลูกอู่ตามใจผู้นอน”
 - ด้านความรัก ตัวอย่าง “ยามรักน้ำตมผักก็ว่าหวาน” “รักยาวให้บัน รักสั้นให้ต่อ” “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”
3. ทำให้ทราบความเป็นอยู่ของคนในสังคม ในสมัยที่เกิดสำนวนโวหารนั้น ว่ามีความเป็นอยู่ อย่างไร เช่น “อัฐยายซื้อขนมยาย” “แบ่งสันปันส่วน” “หมูไปไก่มา”
4. เป็นการรักษาวินัยธรรมทางภาษาอันเป็นมรดกที่ล้ำค่าของไทยไว้ให้ลูกหลานภาคภูมิใจ

ผลที่ได้จากกิจกรรม

นักเรียนได้รับความรู้ ทราบความหมายของสำนวนต่าง ๆ มีความสนุกสนาน นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการทำงานเป็นทีม มีการวางแผนการทำกิจกรรมให้ทันกับเวลาที่กำหนดไว้

อ้างอิง

ราชบัณฑิตสถาน. (2550). พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิต 2542. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2556 จาก <http://www.et.nrru.ac.th/royalthai2542/TRIED2542.html>
 ----- . (2543). ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตย.
 อุไรพร ตัญญาวัตร. (2546). สำนวนไทย. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2556 จาก

<http://www.thaigoodview.com/library/studentshow/st2545/5-5/no19/sumnarnthai.html>

ฐานที่ 3 การพับกระดาษ

ฐานที่ 3 การพับกระดาษ

เป็นการเล่านิทานประกอบในการพับกระดาษ โดยในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ได้ให้นักเรียนพับกระดาษเป็นรูปหมวก

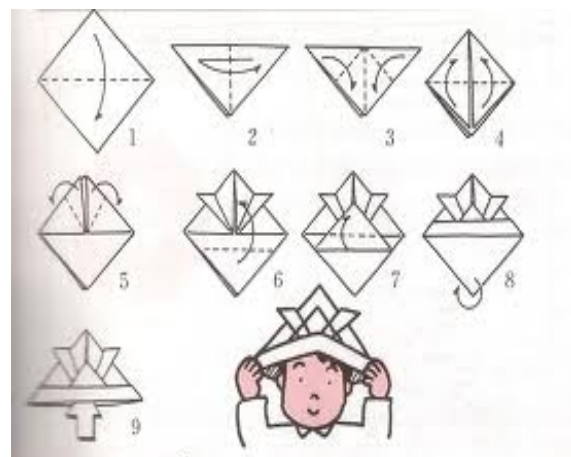
กิจกรรม - คู่กับนักเรียนเกี่ยวกับ การอ่านหนังสือ และแนะนำการทำกิจกรรมในครั้งนี้

- เล่านิทานเรื่อง **มีหมวกมาขายจ้า** ให้นักเรียนฟัง

- เมื่อเล่านิทานเสร็จ ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติก็คือการพับหมวก โดยให้นักเรียนพับตามใบงานที่กำหนดให้ โดยให้นักเรียนพับหมวกให้ได้คนละใบ

อุปกรณ์ - กระดาษหนังสือพิมพ์แบบกระดาษมัน

- ไม่บรรทัดสำหรับฉีกกระดาษ เมื่อเวลาพับกระดาษเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส (เพื่อความปลอดภัยไม่ใช่คัตเตอร์ หรือกรรไกร)

ผลที่ได้จากกิจกรรม

นักเรียนได้รับความสนุก การเรียนรู้ การคิดแก้ปัญหา จากการฟังนิทาน และมีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ ในการปฏิบัติการพับกระดาษ

ภาพกิจกรรม การพับกระดาษ

ฐานที่ 4 วิทย์-คณิตฯ ชวนคิด

เทียนว่ายน้ำ

สิ่งที่ต้องใช้

- เทียนไข
- แก้วทรงสูงใส่น้ำ (ต้องสูงกว่าความยาวเทียนนะ)
- หมุดหัวหมวก หรือตะปูเกลียวตัวเล็กๆ

วิธีทดลอง

- เติมน้ำลงในแก้ว 5/6 แก้ว
- นำหมุดมาปักลงในฐานเทียนไข(ด้านป้าน)
- นำแท่งเทียนใส่ลงไปในแก้วน้ำ แล้วจุดเทียน

เพราะอะไรกันนะ

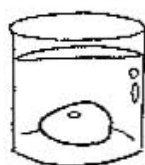
เทียนไขลอยอยู่ที่ผิวน้ำได้ และไฟก็ไม่ดับ เพราะเทียนทำจากขี้ผึ้งพาราฟินจึงไม่เปียกน้ำ และหมุดหัวหมวก ทำหน้าที่เป็นจุดรวมน้ำหนักให้อยู่ที่แกนกลางแท่งเทียนจึงไม่เอียงคว่ำขี้ผึ้งพาราฟินเป็นไขมันที่ได้จากการกลั่นจากปิโตรเลียมมีลักษณะใส ไม่มีกลิ่น ไม่มีรสชาติ คล้ายกับขี้ผึ้ง จุดหลอมเหลวที่ 47-64 องศาเซลเซียส ซึ่งขี้ผึ้งพาราฟินบริสุทธิ์จะมีคุณสมบัติเป็นฉนวนกันความร้อนที่ดี ไม่ละลายน้ำ พาราฟินมักนำมาทำเทียนไข หรือเคลือบวัสดุต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้โดนความชื้นจากน้ำ

ที่มา: <http://www.karn.tv/component/content/article/173>

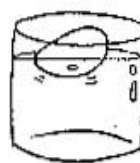
ไข่ลอย

วัสดุอุปกรณ์

1. เปลือก
2. ไข่ไก่สด
3. แก้วน้ำ
4. น้ำประปา
5. ช้อน

ไข่จมน้ำ

ไข่ลอยในน้ำละลายเกลือ

วิธีการทดลอง นำแก้วมา 1 ใบใส่น้ำลงไปก่อนแก้วแล้วเอาไข่ที่ยังไม่เสียมา 1 ฟองใส่ลงไป ในแก้วน้ำนั้น สังเกตว่าไข่ลอยขึ้นมาหรือไม่แล้วบันทึกผลการทดลองจากนั้นนำไข่ออกจากแก้ว เอาเกลือใส่ลงไป ในแก้วน้ำ ประมาณ 4-5 ช้อน ใช้ช้อนคน ให้เกลือละลายน้ำ แล้วลองเอาไข่ใส่ในแก้วอีกครั้ง สังเกต ว่าไข่ลอยขึ้นมาหรือไม่ แล้ว บันทึกผล การทดลอง

ผลการทดลอง จะพบว่า เมื่อเราใส่ไข่ลงไป ในแก้วที่เป็น น้ำธรรมดา ไข่จะจม แต่เมื่อเรา ใส่ไข่ลงไป ใน น้ำเกลือ ไข่จะลอยน้ำได้ สาเหตุเป็นเพราะน้ำเกลือ มีความเข้มข้น กว่าน้ำ จึงพยุงไข่ให้ลอย

ที่มา: http://myscienceblog-knowledge.blogspot.com/2009/10/blog-post_4896.html

เส้นด้ายจอมพลัง

อุปกรณ์

1. จานแบน
2. น้ำแข็งก้อนที่เพิ่งนำออกจากตู้เย็น
3. เส้นด้าย ยาว 20 ซม.
4. เกลือป็น

วิธีการทดลอง

1. นำเส้นด้ายจุ่มน้ำให้เปียกชุ่มมาก ๆ (หากเส้นด้ายแห้งการทดลองอาจไม่ประสบผลสำเร็จ)
2. วางน้ำแข็งบนจานแบน แล้วนำเส้นด้ายที่เปียกชุ่มวางบนน้ำแข็ง
3. โรยเกลือจำนวนเล็กน้อยลงบนเส้นด้ายที่พาดอยู่บนน้ำแข็ง ดังภาพที่ 2 ทั้งไว้ประมาณ 3 นาที
4. ค่อย ๆ ยกเส้นด้ายขึ้นจากน้ำแข็ง

เกิดอะไรขึ้นกับน้ำแข็ง

จากผลการทดลองพบว่า เมื่อยกเส้นด้ายขึ้น ก้อนน้ำแข็งจะติดขึ้นมาด้วยอย่างง่ายดาย เพราะเกลือที่โรยลงไป จะทำให้น้ำแข็งละลาย เส้นด้ายจะจมลงไปอยู่ในก้อนน้ำแข็ง เมื่อเวลาผ่านไปประมาณ 3 นาที ความเย็นจัดจะทำให้ น้ำแข็งตัวอีกครั้ง และหุ้มเส้นด้ายไว้ในก้อนน้ำแข็ง โดยปกติแล้ว น้ำบริสุทธิ์จะกลายเป็นน้ำแข็งเมื่อมีอุณหภูมิ 0 องศาเซลเซียส แต่เมื่อโรยเกลือลงบนผิวน้ำแข็ง เกลือจะทำให้ น้ำแข็งบริเวณนั้น ค่อย ๆ ละลาย และมีอุณหภูมิต่ำลงกว่า 0 องศาเซลเซียส หรืออุณหภูมิต่ำลงนั่นเอง

มีการนำหลักการที่เกลือสามารถลดอุณหภูมิของน้ำแข็งได้ มาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อีกหลายอย่าง เช่น ใช้ทำไอศกรีมหลอด โดยคนขายจะเทน้ำหวานหลากสีในหลอดโลหะ แล้ววางหลอดน้ำหวานลงในถังที่มีน้ำแข็ง จากนั้นหมุนถังไปมา ชักพิกน้ำหวานจะแข็งตัวกลายเป็นไอศกรีมแสนอร่อยได้ เคล็ดลับคือ จะต้องผสมเกลือลงไปกับน้ำแข็งที่ใช้แช่ไอศกรีม เพื่อลดอุณหภูมิของน้ำแข็งให้ต่ำกว่า 0 องศาเซลเซียส มิฉะนั้นแล้วอดทานไอศกรีมแน่นอน นอกจากนั้นในประเทศที่หนาวเย็น ถนนจะลื่นมาก เจ้าหน้าที่จะใช้เกลือโรยบนถนนเพื่อละลายหิมะและน้ำแข็งที่ทับถมกันอยู่

ที่มา: http://www.nsm.or.th/nsm/index.php?option=com_nsmcontents&views=article&id=1685&Itemid=92

คณิตคิดสนุก

ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย + (เครื่องหมายบวก) หรือ - (เครื่องหมายลบ) ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

ข้อที่ 1

43	=	16		6	-	30		11	+	52
----	---	----	--	---	---	----	--	----	---	----

ข้อที่ 2

82	=	18		29		2	-	110	+	83
----	---	----	--	----	--	---	---	-----	---	----

ข้อที่ 3

7		23		23	-	6	+	44	=	45
---	--	----	--	----	---	---	---	----	---	----

ข้อที่ 4

68	-	17		11		6	+	16	=	72
----	---	----	--	----	--	---	---	----	---	----

ข้อที่ 5

12		4	+	22	-	6		14	=	18
----	--	---	---	----	---	---	--	----	---	----

เฉลย

-ข้อที่ 1

43	=	16	+	6	-	30	-	11	+	52
----	---	----	---	---	---	----	---	----	---	----

-ข้อที่ 2

82	=	18	-	29	-	2	-	110	+	83
----	---	----	---	----	---	---	---	-----	---	----

-ข้อที่ 3

7	-	23	+	23	-	6	+	44	=	45
---	---	----	---	----	---	---	---	----	---	----

-ข้อที่ 4

68	-	17	+	11	-	6	+	16	=	72
----	---	----	---	----	---	---	---	----	---	----

-ข้อที่ 5

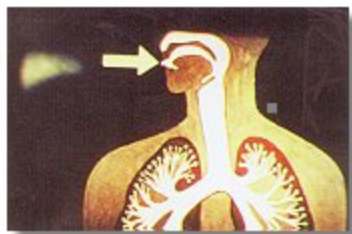
12	+	4	+	22	-	6	-	14	=	18
----	---	---	---	----	---	---	---	----	---	----

ฐานที่ 5 ร่างกายของเรา

ระบบหายใจ

ระบบหายใจ ทำหน้าที่แลกเปลี่ยนแก๊สออกซิเจนและคาร์บอนไดออกไซด์ในระบบนี้ ประกอบด้วยอวัยวะสำคัญ ได้แก่ จมูก หลอดลม และปอด

1. จมูก เป็นอวัยวะส่วนต้นของระบบหายใจ ทำหน้าที่เป็นทางผ่านของอากาศ ช่วยกรองฝุ่นละออง และเชื้อโรคบางส่วนก่อนอากาศจะผ่านไปสู่อวัยวะอื่นต่อไป
2. หลอดลม เป็นท่อนกลวงเชื่อมต่อกับขั้วปอดทั้ง 2 ข้าง ทำหน้าที่เป็นทางผ่านของอากาศเพื่อนำไปสู่ปอด
3. ปอด เป็นอวัยวะที่สำคัญที่สุดของระบบหายใจ ปอดมี 2 ข้าง อยู่ในทรวงอกด้านซ้ายและขวา ปอดแต่ละข้างประกอบด้วยขั้วปอด ซึ่งจะแตกแขนงออกเป็นหลอดเล็กๆ เรียกว่า แขนงขั้วปอด ที่ปลายของแขนงขั้วปอดจะพองออกเป็นถุงลมเล็กๆ มากมาย สำหรับเป็นที่แลกเปลี่ยนแก๊ส เรียกว่า ถุงลมปอด

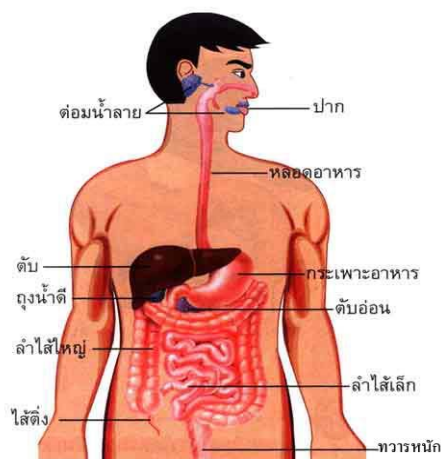

นอกจากอวัยวะที่กล่าวมาแล้ว การทำงานของระบบหายใจยังต้องอาศัยกล้ามเนื้อซี่โครงและกล้ามเนื้อกะบังลมทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดการหายใจเข้าและหายใจออก เมื่อเราหายใจเข้า กล้ามเนื้อซี่โครงจะบีบตัวและขยายออก กล้ามเนื้อที่กะบังลมจะหดตัวเหยียดตรง ทำให้ช่องอกมีที่ว่างมากขึ้น ขณะเดียวกันอากาศก็จะผ่านเข้าสู่ช่องจมูก แล้วเข้าสู่หลอดลมลงไปที่ปอดแต่ละข้าง แก๊สออกซิเจนที่อยู่ในอากาศจะซึมออกจากถุงลมปอดเข้าสู่กระแสเลือด ขณะเดียวกันแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์จะซึมออกจากกระแสเลือดเข้าสู่ถุงลม ปอดทำให้อากาศในถุงลมมีแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์มากขึ้น เมื่อกล้ามเนื้อซี่โครง กะบังลมและกล้ามเนื้อช่องท้อง คลายตัวกลับสู่สภาพเดิม ทำให้บริเวณช่องอกแคบลง แล้วออกจากร่างกายทางช่องจมูก เป็นลมหายใจออก

จับคู่ระบบหายใจ

จมูก	มี 2 ข้างอยู่ในทรวงอกด้านซ้ายและขวา
หลอดลม	แลกเปลี่ยนแก๊สออกซิเจนและคาร์บอนไดออกไซด์
ปอด	เป็นทางผ่านของอากาศช่วยกรองฝุ่นละออง และเชื้อโรค
โรค	
ถุงลมปอด	ทำให้เกิดการหายใจเข้าและหายใจออก
กล้ามเนื้อซี่โครงและกล้ามเนื้อกะบังลม	ทางผ่านของอากาศเพื่อนำไปสู่ปอด

ระบบย่อยอาหาร

ระบบย่อยอาหารประกอบด้วย

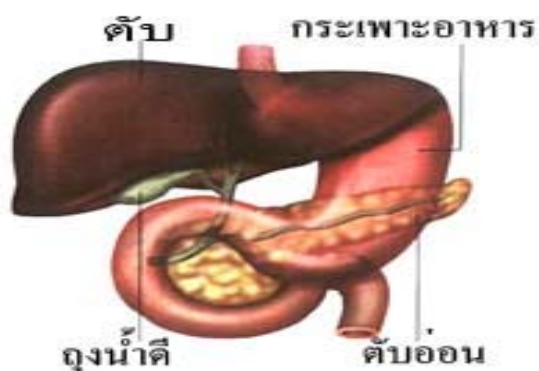
ปาก ลิ้น ฟัน หลอดอาหาร กระเพาะอาหาร ลำไส้เล็ก และลำไส้ใหญ่ อวัยวะต่างๆ มีหน้าที่ ดังนี้

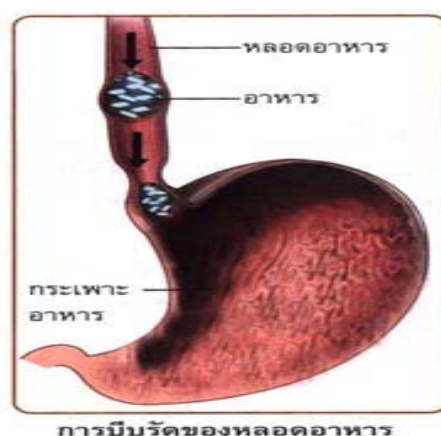
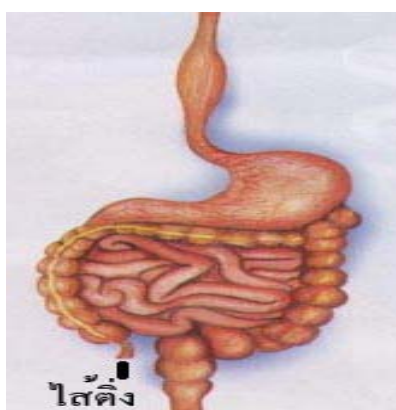
1.1 ปาก เป็นอวัยวะส่วนแรกของระบบย่อยอาหาร ภายในประกอบด้วย ลิ้น ฟัน และต่อมน้ำลาย เมื่อเรารับประทานอาหารเข้าไป ริมฝีปากและลิ้นจะทำหน้าที่ส่งอาหารให้ฟันบดเคี้ยว และลิ้นยังทำหน้าที่รับรสชาติอาหาร และคลุกเคล้าอาหารกับน้ำลายเพื่อให้อาหารอ่อนนุ่ม กลืนสะดวก นอกจากนี้ในน้ำลายยังมีน้ำย่อยช่วยย่อยอาหารจำพวกแป้งให้เป็นน้ำตาลด้วย

1.2 หลอดอาหาร เป็นท่อนกลวงขนาดสั้น มีความยาวประมาณ 25 เซนติเมตร ส่วนปลายของหลอดอาหารเป็นกล้ามเนื้อหูรูด ซึ่งสามารถบีบตัวให้หลอดอาหารปิด เพื่อป้องกันไม่ให้อาหารที่อยู่ในกระเพาะอาหารไหลย้อนกลับสู่หลอดอาหารอีก หลอดอาหารไม่มีหน้าที่ในการย่อยอาหาร แต่ทำหน้าที่เป็นทางลำเลียงอาหารไปสู่กระเพาะอาหารเท่านั้น

1.3 ตับและตับอ่อน เป็นอวัยวะที่ผลิตน้ำดีและส่งไปเก็บไว้ที่ถุงน้ำดี เพื่อช่วยในการย่อยไขมัน

1.4 กระเพาะอาหาร เป็นอวัยวะที่อยู่ต่อจากหลอดอาหาร ตั้งบริเวณใต้ทรวงอกของคนเรา ส่วนบนของกระเพาะอาหารจะเชื่อมต่อกับหลอดอาหาร และส่วนปลายเชื่อมต่อกับลำไส้เล็ก มีลักษณะเป็นกล้ามเนื้อหูรูด เพื่อป้องกันไม่ให้อาหารที่อยู่ในลำไส้เล็กย้อนกลับสู่กระเพาะอาหารได้อีก กล้ามเนื้อขนาดใหญ่ กระเพาะอาหารทำหน้าที่ผลิตน้ำย่อยออกมา เพื่อย่อยอาหารพวกโปรตีนเท่านั้น โดยกระเพาะอาหารจะบีบรัดตัวให้อาหารคลุกเคล้ากับน้ำย่อย

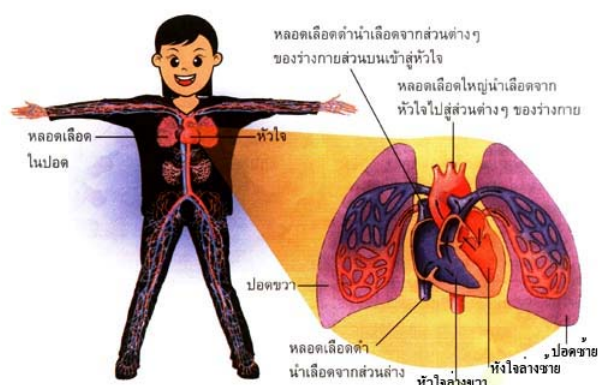
1.5 ลำไส้เล็ก เป็นทางเดินอาหารที่สำคัญที่สุดและมีความยาวที่สุด ลำไส้เล็กจะทำหน้าที่ย่อยอาหารทุกประเภท และการย่อยแล้วจะถูกดูดซึมผ่านผนังลำไส้เล็กเข้าสู่หลอดเลือด

1.6 ลำไส้ใหญ่ เป็นส่วนที่ต่อจากลำไส้เล็ก มีลักษณะเป็นท่อนวงขนาดใหญ่ ส่วนปลายเป็นกล้ามเนื้อหูรูด เรียกว่า ทวารหนัก ลำไส้ใหญ่ไม่ได้ทำหน้าที่ในการย่อยอาหาร แต่จะทำหน้าที่ดูดซึมน้ำและเกลือแร่บางส่วนที่เหลืออยู่ในกากอาหาร ทำให้กากอาหารเป็นก้อนอุจจาระ นอกจากนี้ลำไส้ใหญ่ยังขับเมือกออกมาหล่อลื่นทำให้อุจจาระเคลื่อนตัวได้

เมื่อเรากินอาหารเข้าไป พืชของเราจะบดเคี้ยวอาหารให้เล็กลง และอาหารจะเคลื่อนผ่านหลอดอาหารไปยังกระเพาะอาหาร กระเพาะอาหารจะย่อยอาหารให้เล็กลง และส่งผ่านไปยังลำไส้เล็ก อาหารต่างๆ ถูกย่อยที่ลำไส้เล็กเป็นจุดสุดท้าย และถูกดูดซึมเข้าสู่หลอดเลือด เพื่อไปเลี้ยงร่างกายส่วนกากอาหารที่เหลือจะถูกขับออกมาทางทวารหนัก

ข้อคำถามของระบบย่อยอาหาร ข้อที่ 1) น้ำดี มีหน้าที่อย่างไร? ☐ ย่อยไขมันในลำไส้เล็ก ☐ ทำให้ไขมันแตกตัวเป็นเม็ดเล็ก ๆ ☐ เป็นฮอร์โมนที่เกี่ยวกับการย่อยไขมัน ☐ ย่อยโปรตีนที่ย่อยในกระเพาะไม่หมด ข้อที่ 2) ข้อควรปฏิบัติในการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกต้องคือข้อใด? ☐ เลือกรับประทานอาหารที่ชอบเป็นประจำ ☐ เลือกรับประทานอาหารเฉพาะอาหารที่มีราคาแพง ☐ เลือกรับประทานอาหารผักและผลไม้ที่ปลอดสารพิษเท่านั้น ☐ เลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสมกับเพศ วัย และสภาพร่างกาย ข้อที่ 3) ในน้ำลายของคนเอนไซม์ทำหน้าที่อะไร? ☐ เปลี่ยนแป้งเป็นไขมัน ☐ เปลี่ยนแป้งเป็นน้ำตาล ☐ เปลี่ยนแป้งเป็นโปรตีน ☐ เปลี่ยนโปรตีนเป็นไขมัน	ข้อที่ 4) ในน้ำลายของคนมีเอนไซม์ชนิดใด? ☐ ไลเปส ☐ ซูเครส ☐ เปปซิน ☐ อะไมเลส ข้อที่ 5) สารอาหารประเภทคาร์โบไฮเดรตจำพวกแป้งจะถูกย่อยครั้งแรกที่ใด? ☐ ปาก ☐ ลำไส้เล็ก ☐ หลอดอาหาร ☐ กระเพาะอาหาร
---	---

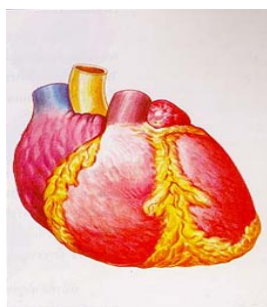
ระบบวงจรเลือด

ระบบวงจรเลือด ทำหน้าที่ลำเลียงแก๊สออกซิเจนและสารอาหารต่างๆ ไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกายพร้อมทั้งนำแก๊ส คาร์บอนไดออกไซด์ และของเสียที่เกิดขึ้นกำจัดออกนอกร่างกาย ระบบวงจรเลือดประกอบด้วย หัวใจ หลอดเลือด และเลือด ซึ่งอวัยวะต่างๆ มีหน้าที่ ดังนี้

1. หัวใจ เป็นอวัยวะที่สำคัญที่สุดของระบบวงจรเลือด หัวใจประกอบด้วยกล้ามเนื้อพิเศษ ตั้งอยู่ในทรวงอกด้านซ้าย มีรูปร่างคล้ายดอกบัวตูมมีขนาดเท่ากับกำปั้นของผู้เป็นเจ้าของ ภายในหัวใจเป็นโพรงแบ่งเป็น 4 ห้อง คือ ห้องบนซ้าย ห้องบนขวา ห้องล่างซ้ายและห้องล่างขวา โดยระหว่างหัวใจห้องบนและห้องล่างในด้านเดียวกัน จะมีลิ้นหัวใจทำหน้าที่ปิดเปิดไม่ให้เกิดเลือดหัวใจไหลย้อนกลับได้

หัวใจทำหน้าที่สูบฉีดเลือดแดงไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกาย ขณะที่หัวใจคลายตัวก็จะสูบเลือดเข้า และขณะที่หัวใจบีบตัวก็เป็นการฉีดเลือดออกไป การเต้นของชีพจรมีความสัมพันธ์กับการออกกำลังกาย เพราะขณะที่ออกกำลังกาย ร่างกายของคนเราต้องการใช้พลังงานเพิ่มมากขึ้น การสูบฉีดเลือดภายในร่างกายจึงสูงขึ้น เมื่อหัวใจต้องสูบฉีดเลือดเร็วขึ้น ชีพจรจึงเต้นเร็วขึ้นด้วย

2. หลอดเลือด มีอยู่ทั่วร่างกาย ประกอบด้วยหลอดเลือดแดงและหลอดเลือดดำ หลอดเลือดแดง ทำหน้าที่ลำเลียงเลือดที่ถูกสูบฉีด ออกจากหัวใจไปสู่ส่วนต่างๆ ของร่างกาย ภายในหลอดเลือด

แดงมีเลือดที่มีแก๊สออกซิเจนมากหลุดเลือดดำ ทำหน้าที่ลำเลียงเลือดกลับสู่หัวใจ ภายในหลอดเลือดดำมีเลือดที่มีแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์มาก

3. เลือด เป็นของเหลวอยู่ในหลอดเลือด ประกอบด้วยของเหลว ที่เรียกว่า น้ำเลือดและเม็ดเลือด ซึ่งมี 2 ชนิด ได้แก่ เม็ดเลือดแดง ทำหน้าที่ลำเลียงแก๊สออกซิเจนไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกาย เม็ดเลือดขาว ทำหน้าที่กำจัดสิ่งแปลกปลอมที่เข้าสู่ร่างกาย และสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่ร่างกายของเรา

คำถามเรื่องระบบหลอดเลือด

1. อวัยวะที่ทำหน้าที่สูบฉีดเลือดให้ไหลไปทิศทางต่าง ๆ ทั่วร่างกาย คืออะไร ☐ ก.ไต ☐ ข.ปอด ☐ ค.หัวใจ ☐ ง.หลอดเลือด 2. อาหารและก๊าซที่เซลล์ต่าง ๆ ของร่างกายต้องการถูกลำเลียงโดยอะไร ☐ ก.ปอด ☐ ข.เลือด ☐ ค.ถุงลม ☐ ง.กะบังลม 3. การแลกเปลี่ยนสารอาหารก๊าซ และสิ่งต่าง ๆ ระหว่างเลือดกับเซลล์เกิดขึ้นบริเวณใด ☐ ก.หลอดเลือดดำ ☐ ข.หลอดเลือดแดง ☐ ค.ผนังหลอดเลือดฝอย ☐ ง.หลอดเลือดแดงฝอย	4. หลอดเลือดที่นำเลือดออกจากหัวใจไปยังส่วนต่าง ๆ ของร่างกายคือข้อใด ☐ ก.หลอดเลือดดำ ☐ ข.หลอดเลือดแดง ☐ ค.หลอดเลือดฝอย ☐ ง. ข และ ค 5. ของเสียประเภทก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มีการลำเลียงจากเซลล์กลับเข้าสู่ปอดโดยทางใด ☐ ก.พลาสมา ☐ ข.เม็ดเลือดขาว ☐ ค.เกล็ดเลือด ☐ ง.เม็ดเลือดแดง
--	---

ล้างมือ 7 ขั้นตอน

1. ใช้ฝ่ามือถูกัน แล้วเปลี่ยนข้าง
2. ใช้ฝ่ามือถูหลังมือ และใช้นิ้วถูซอกมือ
3. ใช้ฝ่ามือถูฝ่ามือ และใช้นิ้วถูซอกมือ
4. ใช้หลังมือถูฝ่ามือ
5. ถูนิ้วหัวแม่มือโดยรอบด้วยฝ่ามือ สลับ
6. ใช้ปลายนิ้วถู ขว้างฝ่ามือ
7. ถูรอบข้อมือ

ทุกขั้นตอนทำ สลับ ซ้าย ขวา

จะล้างมือเมื่อไร

- หลังการจามหรือไอ หรือไปสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ป่วย
- ก่อนและหลังอาหาร
- ก่อนและหลังการเข้าห้องน้ำ
- ก่อนและหลังการสูบบุหรี่
- ก่อนและหลังการเตรียมอาหาร
- ก่อนและหลังการทำงาน
- เมื่อกลับจากทำงาน

คำถามเรื่องการล้างมือ

การล้างมือมีกี่ขั้นตอน	เมื่อไหร่ต้องล้างมือ
ก. 1 ขั้นตอน	ก. ก่อนรับประทานอาหาร
ข. 3 ขั้นตอน	ข. จับสิ่งสกปรก
ค. 5 ขั้นตอน	ค. เพื่อความสะดวก
ง. 7 ขั้นตอน	ง. ถูกทุกข้อ

ประมวลภาพกิจกรรมโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

ตำบลลองครักษ์ อำเภอลองครักษ์ จังหวัดนครนายก

จัดทำโดย

นางมาลินี ภูหมั่นเพียร
นางสาวสุประภา ศรีทอง
นางจุฑาทิพย์ สุระประจิต
นางสาวสุพินยา ศรีกุล
นายทรงยศ ชันบุตรศรี
นางสาวศิวพร ชาติประสพ